

Suomi eettisen ja kestävä datapolitiikan edistäjänä - työpaja

**Työpajan tulokset
3.9.2020, Laura Halenius**

SITRA

Työpajan tavoitteet

Ymmärrämme paremmin mitkä ovat C4IR-verkoston hyödyt.

Hahmotamme, mitä globaalisti uniikkia suomella on tarjota WEFin verkostolle.

Tunnistamme ne avoimet kysymykset joihin Fellow-ohjelman aikana on syytä hakea vastauksia.

Nokat samaan suuntaan

SITRA

Osallistujat

Ryhmä 1

Laura Halenius, Sitra
Saara Hassinen,
Terveysteknologia ry - Healthtech Finland
Kimmo Karhu, Helsingin kaupunki
Ilkka Lakaniemi Combient Oy

Ryhmä 2

Sanna Lauslahti, Lääketeollisuus ry
Tomas Lehtinen, Espoon kaupunki
Viivi Lähteenoja, MyData Global
Jani Moliis, Helsingin kaupunki

Ryhmä 3

Leena Nyman, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Maria Rautavirta, Liikenne- ja viestintäministeriö
Okko-Pekka Salmimies, Ulkoministeriö

Ryhmä 4

Tuomo Tuikka, VTT
Jaana Sinipuro, Sitra
Antti Paasilehto, Liikenne- ja viestintäministeriö
Ville Peltola, Teknologiateollisuus

TYÖPAJAN TULOKSET

Vedettynä yhteen!

SITRA

Mitä hyötyjä Suomen pitäisi saada C4IR-verkostosta? (yhteenveto)

- Verkostot ja brändihyöty
  - Euroopassa toimivaa vuoropuhelua ja verkostoja. C4IR-verkosto hyvä väylä käydä keskustelua ja laajentaa näkökulmaa ja vuoropuhelua Euroopan ulkopuolelle.
  - Jokaiseen verkostoon tarvitaan resursseja. Policy center toisi resurssit ja osallistuminen olisi helpompaa.
- Vaikuttaminen kansainväliseen sääntelyyn ja standardeihin
  - Globaalien standardien kehityksessä varhaisvaiheen osallistumismahdollisuus on tärkeä. Verkoston kautta voi saada uusia näkemyksiä, vaikka datapolitiikkakentässä Suomella onkin jo paljon annettavaa esim. Millaisia politiikkoja tulisi noudattaa
  - Ihmiskeskeinen ja eettinen datapolitiikka
  - WEF:in vaikutus EU-tason regulaatioon → mahdollistavan sääntelyn edistäminen
- Liiketoimintamallit ja Pilotointi
  - Kuluttajan luottamuksen rakentamiseen tarvitaan rakennuspalikoita. Olisi hyvä jos konkreettisesti yritykset pääsisivät pilotoimaan.

What unique contribution can Finland offer the C4IR network? (summary)

Substance themes

- **MyData (personal data) and IHAN (G2B and B2B data sharing)**: sparring partners from the network, scaling current efforts
- **Secondary use of (health) data** legislations, Finadata, biobanks as examples of “all data once only principle” globally
- **Trust** as a key enabler of Finnish successes: opportunity for packaging, marketing, productising existing competence
- Society of trust: how to create a **sustainable society** in balance with technology?
- Contribution to the framework set by the **EU data strategy**: Finland has a lot to give in B2B, MyData, B2G (+ Gaia-X)
- **Value creation** modeling: data use in different contexts
- Toolkit: architecture models, practical solutions, expertise – a **starter kit for the data economy**

Meta contribution

- Technological cutting-edge expertise in e.g. quantum computing
- Ecosystems doing and expertise as Finnish strengths
- Long history of successful digitalisation: Finnish actors are comparatively very accustomed to using data and software
- Unique operating model with agile development
- Networks of public administration and companies, collaborative operations
- Lack of silos & pioneering companies
- Shaping the work to reflect the strong, existing Finnish structures
- Economic drivers: added value compared to other networks
- Creation of a new area of discourse and action in data policy
- Idea: creation of a virtual entity to pilot potential affiliate centre activities?

Mitkä ovat ne yritykset, organisaatiot ja projektit, jotka hyötyisivät WEFin verkostoista ja policycenterin toiminnasta? (Yhteenveto)

- Kaupungit: Helsinki, Espoo, Turku, Tampere, Oulu, Vantaa
- Kansalaisjärjestöt: MyData Global
- Kansalliset toimijat: Sitra, Digital Fast Track programme (Business Finland), Findata
- Kansalliset verkstot: FCAI, Smart & Clean
- Kansainväliset verkostot: Combient, OASC, European Digital Innovation Hub
- Hallinto: Ministeriöt

Mitkä ovat ne kysymykset, joihin Fellow-ohjelman aikana tulee hakea vastauksia? Mitä muuta jatkovalmistelussa tulisi huomioida?

- Toimialojen välinen yhteistyö ja tästä uusien alkujen hakeminen.
  - Miten saadaan henkilökohtaista dataa ristiinpölytettyä eri toimialojen välillä ja saada tehokkaammin hyödynnettyä.
  - Miten käydä kansalaiskeskustelua globaalisti henkilötiedon eettisestä käytöstä, voisiko WEF olla väylä tähän?
  - Mitä kilpailukykyä WEF tuo yrityksille?
  - Konkreettiset hyödyt (brändiarvon lisäksi)
  - Nopeita voittoja JA pitkäjänteistä tekemistä
  - Partnereiden hakemista (sitoudutaanko sivutoimipisteisiin)
  - Linkitys muihin Centereihin ja niiden verkostoihin
  - Edelleenjäsentää kysymyksen asettelua: millaisia projekteja ja miten yhteistyö tapahtuisi näiden ympärillä
  - Suomen profiloituminen maailmalla Viivin kautta
  - Miten saadaan vastinetta rahalle / WEF-jäsenmaksu, return on investment
  - -Fellow-ohjelman kautta pyritään saamaan lisää taustatietoa ja laajemman tilannekuvan muodostamisen kautta haetaan tukea Suomen WEF-jäsenyyden tueksi sekä mahdollisen C4IR-sivutoimipisteen perustamiselle
  - -Uskaltaako valtiojohto puolustaa jäsenmaksua julkisuudessa?
  - Mitä muita mahdollisuuksia Fellow/C4IR-toiminta avaa - spill-over muille toiminnan alueille?
-

TYÖPAJAN TULOKSET

Näin ryhmät
vastasivat!

SITRA

Mitä hyötyjä Suomen pitäisi saada C4IR-verkostosta? Mikä on se vaikutus jonka haluamme verkoston kautta saavuttaa/ongelma joka tulisi ratkaista? Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?

- Verkoston kautta voi saada uusia näkemyksiä, vaikka datapolitiikkakentässä Suomella onkin jo paljon annettavaa
  - esim. millaisia politiikkoja suomessa tulisi noudattaa.
- Yksityisensektorin näkökulma: Euroopassa toimii vuoropuhelu esim. Saksan kanssa Industry 4.0. C4IR voisi laajentaa näkökulmaa Euroopan ulkopuolelle.
- USA:ssa open source, alustat yms. vahvat perinteet.
- Globaalisti datapolitiikan verkostot ovat aika heikot. C4IR-verkosto hyvä väylä käydä keskustelua.
- Kuluttajan luottamuksen rakentamiseen tarvitaan rakennuspalikoita. Olisi hyvä jos konkreettisesti yritykset pääsisivät pilotoimaan.
- Terveysala laahaa hieman perässä. Tarvitaan edelläkävijöitä joista voidaan ottaa mallia. Tämä hyvä kulma.
- Jokaiseen verkostoon tarvitaan resursseja. Policy center toisi resurssit ja osallistuminen olisi helpompaa.
Raha sekundääristä. Verkosto ja siitä syntyvä arvo tärkein.

Mitkä ovat ne yritykset, organisaatiot ja projektit, jotka hyötyisivät WEFin verkostoista ja policycenterin toiminnasta?

- Helsingin kaupunki ja muut kaupungit,
- MyData, Sitra
- Combient ja sen 30 yritystä,
- Digital Fast Track -ohjelma ja muut vastaavat voisivat kansainvälistyä WEFin kautta.
- Findata ja suomalaiset terveysalan yritykset

Mitä globaalisti uniikkia suomella on tarjota WEFin verkostolle, joka samalla edistäisi Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailuetua globaalisti. Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?

- MyData henkilötiedon edistämisessä ja IHAN c2b ja b2b datan (ylisektoraalisessa) jakamisessa.
- Verkosto voisi tuoda sparrausapua. WEFin kautta voisi projektoida ja saada maaliin/skaalata nämä projektit.
- Toisiolaki ja terveysdatan toisiokäyttö
  - Findata käytännössä tekee tätä yhden luukun periaatteella. Myös biopankit ovat kiinnostava näkökulma.

Mitkä ovat ne kysymykset, joihin Fellow-ohjelman aikana tulee hakea vastauksia? Mitä muuta jatkovalmistelussa tulisi huomioida?

- Toimialojen välinen yhteistyö ja tästä uusien alkujen hakeminen.
- Miten saadaan henkilökohtaista dataa ristiinpölytettyä eri toimialojen välillä ja saada tehokkaammin hyödynnettyä.
- Miten käydä kansalaiskeskustelua globaalisti henkilötiedon eettisestä käytöstä, voisiko WEF olla väylä tähän?
- Mitä kilpailukykyetua WEF tuo yrityksille?
-

<p>RYHMÄ 2</p> <p>Mitä hyötyjä Suomen pitäisi saada C4IR-verkostosta? Mikä on se vaikutus jonka haluamme verkoston kautta saavuttaa/ongelma joka tulisi ratkaista? Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globaalit standardit → varhaisvaiheen kehitys- ja osallistumismahdollisuus on tärkeä <ul style="list-style-type: none"> ◦ Arvioitavaa: onko WEF paras mahdollinen taho tässä? Millä tasolla vaikuttaa standardointityöhön? • WEF:in vaikutus EU-tason regulaatioon → mahdollistavan sääntelyn edistäminen • Keskustelukumppaneita maailmanlaajuisesti toimijoista, jotka tuottavat samanlaajuisesti palveluita kuin suomalaiset kaupungit 	<p>Mitä globaalisti uniikkia suomella on tarjota WEFin verkostolle, joka samalla edistäisi Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailuetua globaalisti. Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvantti! Suomessa teknistä huippuosaamista • Ekosysteeminen tekeminen ja osaaminen suomalainen vahvuus • Tiedon toisiokäyttäminen • Luottamus avainaspekti suomalaiselle tekemiselle: paketointi, markkinointi, tuotteistus • MyData-ajattelu • Pitkän linjan digitalisaatiotyötä jo tehty, ollaan tottuneita käyttämään dataa ja ohjelmistoja
<p>Mitkä ovat ne yritykset, organisaatiot ja projektit, jotka hyötyisivät WEFin verkostoista ja policycenterin toiminnasta?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lääketeollisuus, terveysteknologia • Oppimisen henkilökohtaistamisen palvelut (julkiset, yritykset, jne.) • Verkostot: mm. European Digital Innovation Hub, FCAI, isoimmat kaupungit (Espoo, Helsinki, Turku, Tampere, Oulu, Vantaa) • Korkeakoulut (opetus ja tutkimus) 	<p>Mitkä ovat ne kysymykset, joihin Fellow-ohjelman aikana tulee hakea vastauksia? Mitä muuta jatkovalmistelussa tulisi huomioida?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkreettiset hyödyt (brändiarvon lisäksi) • Nopeita voittoja JA pitkäjänteistä tekemistä

<p>Mitä hyötyjä Suomen pitäisi saada C4IR-verkostosta? Mikä on se vaikutus jonka haluamme verkoston kautta saavuttaa/ongelma joka tulisi ratkaista? Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <p>Kansainvälinen skaalaaminen tekemiselle Ihmiskeskeinen ja eettinen datapolitiikka Ideologinen ja liiketaloudellinen muutos Verkostoiden laajentaminen ja keskusteluyhteys Uskottavuutta, kun on auktorisoitu WEFin toimesta Taloudellinen ajuri vahvasti läsnä → lisäarvo muihin verkostoihin verrattuna</p>	<p>Mitä globaalisti uniikkia suomella on tarjota WEFin verkostolle, joka samalla edistäisi Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailuetua globaalisti. Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <p>Ketterän kehittämisen toimintamalli uniikki Julkisen hallinnon ja yritysten verkostot, yhteistyö tekemisessä Siilottomuus! Edelläkävijäyritykset Luottamusyhteiskunta: miten luoda kestävä yhteiskunta teknologian kanssa tasapainossa? Mallin muokkaaminen Suomen näköiseksi, vahvat rakenteet jo ennalta olemassa</p> <p>Taloudellinen ajuri vahvasti läsnä → lisäarvo muihin verkostoihin verrattuna</p>
<p>Mitkä ovat ne yritykset, organisaatiot ja projektit, jotka hyötyisivät WEFin verkostoista ja policycenterin toiminnasta?</p> <p>Smart and Clean Sitra My Data Global San Franciscon Centerin ja meidän Centerin välinen yhteistyö verkostot huomioiden Eri Centereiden välinen yhteistyö Policy Framework - ministeriöt (vapaa kauppa, vapaa internet, luottamus, tietoturvaosaaminen) Smart City</p>	<p>Mitkä ovat ne kysymykset, joihin Fellow-ohjelman aikana tulee hakea vastauksia? Mitä muuta jatkovalmistelussa tulisi huomioida?</p> <p>Partnereiden hakemista (sitoudutaanko sivutoimipisteisiin) Linkitys muihin Centereihin ja niiden verkostoihin Edelleenjäsentää kysymyksen asettelua: millaisia projekteja ja miten yhteistyö tapahtuisi näiden ympärillä Suomen profiloituminen maailmalla Viivin kautta</p>

<p>Mitä hyötyjä Suomen pitäisi saada C4IR-verkostosta? Mikä on se vaikutus jonka haluamme verkoston kautta saavuttaa/ongelma joka tulisi ratkaista? Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poliittinen ulottuvuus -> syötettä globaaliin keskusteluun - Arvopohjainen keskustelu & etiikka (globaalilla tasolla puuttuu), C4IR-verkosto tuo tätä kautta uuden, toivotun elementin globaalitason keskusteluihin - Universaalien toimintamallien kehittäminen & poliittisen driven luominen, joka luo uusia mahdollisuuksia suomalaisen ajattelun, tekemisen ja osaamisen kansainväliseen edistämiseen 	<p>Mitä globaalisti uniikkia suomella on tarjota WEFin verkostolle, joka samalla edistäisi Suomen ja suomalaisten yritysten kilpailuetua globaalisti. Tuoko C4IR-verkosto Suomelle sellaista lisäarvoa, jota muiden verkostojen kautta ei voi saavuttaa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datapolitiikka / tietopolitiikka (uusi syntyvä keskustelu- ja toiminta-alue) - EU-datastrategian asettama viitekehys - Suomella paljon osaamista ja tarjottavaa tähän työhön <ul style="list-style-type: none"> 1) B2B 2) MyData 3) B2G [+ GaiaX] - Virtuaalinen entiteetti pilotoimaan mahd. sivutoimipisteen mukaista toimintaa - Arvon muodostuksen malli - datan käyttö eri asiayhteyksissä ja tilanteissa <ul style="list-style-type: none"> - työkalupakki (arkkitehtuurimalleja, käytännön ratkaisuja, osaamista - aloituspaketti datataloteen)
<p>Mitkä ovat ne yritykset, organisaatiot ja projektit, jotka hyötyisivät WEFin verkostoista ja policycenterin toiminnasta?</p>	<p>Mitkä ovat ne kysymykset, joihin Fellow-ohjelman aikana tulee hakea vastauksia? Mitä muuta jatkovalmistelussa tulisi huomioida?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miten saadaan vastinetta rahalle / WEF-jäsenmaksu, return on investment - Fellow-ohjelman kautta pyritään saamaan lisää taustatietoa ja laajemman tilannekuvan muodostamisen kautta haetaan tukea Suomen WEF-jäsenyyden tueksi sekä mahdollisen C4IR-sivutoimipisteen perustamiselle - Uskaltaako valtiojohto puolustaa jäsenmaksua julkisuudessa? - Mitä muita mahdollisuuksia Fellow/C4IR-toiminta avaa - spill-over muille toiminnan alueille?